

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 68

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 1. desember 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

Nú stendur á kongum

Óivað kenna sambandsmenn og fólkaflokksmenn, at teir ikki hava álit til fólkini.

Trondir í hesum skóm hava tí sambandsmenn á tingi uttan Trygvi Samuelsen og fólkaflokksmenn haft fund um flokkanna neyðstöðu og avgjört at geva hvørjum øðrum álitispróg.

Hetta álitispróg las Jóhan Poulsen upp frá formannssessinum.

Hetta skjal vil vera søguliga stuttligt, tá ið alt tað, ið hent er í seinastuni verður haft í huga.

Teir treingja so sanniliga til at biðja um frið og álit bæði uttan- sum innanlanda. Tí einki landsstýri kann koma at hava minni álit hjá dómum og útlendingum sum heild eins og millum Føroyingar enn núverandi landsstýri og samgonguflokk.

Vit skilja væl, at Trygvi Samuelsen ikki vil leggja navn til tilíkt humbukk.

*

Neyðarróp og álitispróg

Tá ið samgongan kom í lag fyri knøppum ári síðani — um eitt nýtt landsstýri, var tað ikki tí sambandsmenn vóru blivnir fólkaflokksmenn ella fólkaflokksmenn sambandsmenn, men tí menn hildu tað vera óráð í so hörðum ágangi, sum, at dóma eftir viðurskiftunum uttan um okkum, longu tá var skiligt stóð fyri durum, ikki at royna í felag at fáa greitt vansarnar, heldur enn at forkoma okkum í ósemju. Síðani tá er kreppan, sum hevur strongt á í londunum uttanum, komin eisini til okkara, so hörð, at ívamsamt er, um føroyingar hava verið í trongari skóm í nýggjari tíð enn beint nú.

Kanningin av viðurskiftunum og figgjarmegi Føroya visir, hvussu neyðugt tað verður hvørjum einstøkum her á landi at gera sítt til at fáa driftir, stórv og alment húsarhald at bera seg og síðani sum skjótast at fáa neyðturvuligt lán til at fáa sjóvinnuna og landvinnuna aftur á fótur. Okkum krev

Skreyttollur og Dagbl.

Dagblaðið vil verða við at nú má takast hond í honk við ymsum ið kemur til lands av skreyti og skart.

Men Dagblaðið gloymir at siga fólk frá, at tann skreyttoll ið var t. d. á silkitoyi, lækkaði landsstýrið ið nú situr frá 25 % til 15 %. samtíðis sum sami tollur varð lagdur á alt ið eitur lækði.

Tað tykist næstan sum Dagblaðið er farið at halda at øll eru vorðin býtt uttan teir ið tað skriva — men tað kann henda at teir koma at vakna við kaldan drey.

X.

Soleiðis javna teir úti í Tinganesi

Teir silkkjólur, sum ríkar frúir nýta verða biligari meðan yviralls ognunir arbeiddsklaði dyrka.

ur stór lán. Men hvør lænir okkum í tí stöðu vit eru í í dag, uttan so vit vísa samanbald og stóran vilja til at leggja av ólag, sum komið er í, so tann sum kundi lænt, fær álit til okkum aftur.

Tíverri er spjæðingin og ósigin verri enn nakrantíð og lítið tykjast nógv at hava fatað av tí neyðstöðu. Føroyar koma í, um ikki verður skjótt og skilagott borið at. Her er ikki minst umráðandi, at útheimurin veit, at lögtíngið, sum umboðar føroyingar, sum fólksins valdu álitismenn, stendur aftanfyri landsstýrið. Og her vilja vit

tingmenn bera landsstýrinum tøkk fyri gott starv og siga okkum samdar við tí um ta leið, atlað er at ganga.

Á lögtíngi, 26. nov. 1951.

Johan M. Fr. Poulsen. Th. Petersen.
Hans Iversen. P. Petersen.
S. Danielsen. Fr. Bláhamar.
Jens Chr. Olsen. A. Sörensen.
A. Djurhuus. M. Holm.
O. F. Joensen. S. Ellefsen.

(Sum áður frásagt, styðjar Tryggve Samuelsen ikki heita neyðarrópið og álitisvátan til landsstýrið).

Vaksandi vinnuloyssi

Meginparturin av fiskinum er nú farin. Fiskapakkningin hevur nógvastáðni givið væl av arbeiði, men nú minkar eisini á stórum á hesum óki.

Allastaðni frá hoyrist um arbeiðsloysi og alsamt minandi arbeiði.

Úr Klakksvík frætta vit t. d. er nú ikki brúk fyri meiri enn eina 10 monnum á sleipustöðni, har tað vanliga arbeiða út við 80 manns

Móti várið verður frægari aftur. Tá kemur várróðurin í og skipini fara at gera til, men verða ikki munandi til.

Dragarsund

ligger á Klakksvík við 2—300 ks. av bátafiski og fer atlandi til Onglands at selja í dag. Óveðrið hevur stórliga tarnað útróðrinum. Besti bátur í seinastu viku var Fekklberg, ið fekk 12000 pund. Glottin fekk 5000 pund. Annars komu báturnir heilt niður í 1500 pund.

Ísfiskasalan í nov.

Í alt 28 landingar 6607 kit fyri 895.375,27 kr.

12 línu- og bátafisk. 6 snurravád og 10 trolarar.

nov. 1950: 106.556,39 kr.

nov. 1949: 461.340,00 kr.

26. Sonja Egholm 281 cwt. 834 £

Poppy (bátaf.) 390 cwt. 1499 £

27. Álvur (bátaf.) 406 cwt. 1140 £

28. City of Norwich 653 kit 2307 £ (bátaf.)

Pf. Kjölbro keypt Polo

Tíðindi úr Klakksvík víta at siga frá, at pf Kjölbro hevur keypt tann partin í »Polo«, ið Simun Poulsen, Klakksvík (fyrr Svinoy) átti. Sostatt eigur felagið alt skipið, og ætlar at nýta tað til farmasigling bæði innan- og uttanlands.

Útróðurin

Sunanfyri fáa báturnir hópin av fiski, men veðurlagið er so úr lagi ringt, at tað er bert hendinga lóta, tað er farandi út um oyggjarendarnar. Var hampa veður hevði tað ikki hindrað at fylt eitt skip fyri og annað eftir.

Ommusystir

í barndømi

Hin gamla Dimma skriver um sosialdemokratir og »mere told og skate. Hon trýr óivað, at Kristian Djurhuus, Hákon Djurhuus og Rikard Long eru sosialdemokratir.

Hin gamla er komin í barndømi.

X.

Samfelagsrit

3. hefti er komið. Innihald: E. Blytgen-Petersen: Vinnulív Noregis 1950. — J. Bak-Jensen: Ásetan av pappírstöddum. — Lógar og kunngerðir um lönjavnig, forskotsrindan og tryggjan av veiðiparti fiskimanna. — Handil Føroya við útlond 1950. — Roknkapir banka og sparikassa. — Bókmentir. Tvær bókur um skúlar í Føroyum.

Lættusoppar

Út er komið nýtt yrkingarsavn. Tað er »Lættusoppar« eftir Óla Onghamar (Georg Lindenskov-Samuelsen blaðstjóra á Dimmalætting). Yrkingarnar hava allar staðið í Dimmalætting undir »Úr oyggj í oyggj«. Hetta eru viðmerkingar til dagsins hendingar bæði úti og heima.

Tænastumannalønir

Á tingi er sett fram uppskot um broytan av lön tænastumanna landsins. Djóralækni skal hava grundlön 5700 kr. árliga, hækkanði 3. hvørt ár við 600 kr. til 8100 kr. Tænastaviðbót 600 kr. Tænastaldurin verður roknður frá 1 apr. 1948. Núverandi djóralækni hevur verið í starvinum frá 1918

Somuleiðis verður útskiftingarfr. á matrikulskrivstovu til fáa grundlön 6000 kr., hækkanði 3. hvørt ár við 700 kr. til 8100 kr. Meðan tænastumaður er settur útskiftingarfr. fær hann 2010 kr. árliga í ikki eftirlöngvandi viðbót.

Hetta og líkandi mál, er tað einasta ið kemur fram á tingborð, tí nevndirnar gera einki.

Føroya

SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri

VILHELM SØRENSEN

Prent:

A. ØSTER

YMISK TÍÐINDI

Jólaheilsurnar frá Danmark til Føroya byrja 15 des.

Vegna munn- og kleyvasjúkuna mugu serstak loyvir til innfluttning av hoyggj úr Danmark.

Færøernes Rederiforening hevur ársaðfallund í Havn 7 des.

Ósemjan um ravmagnsnýtluna millum Vág—Tvøroyri skal fyri valdgerðarrættin í Keypmh. Fyri Vágs kommunu fór A. Djurhuus, lögtingsmaður niður við Tjaldrinum seinast.

Fyrst í vikuni fór Draberg og Jóannes Patursson eystureftir til Ísland. Við Tjaldrinum fóru 624 tunnur av klippfiski til Brasilii.

Th. Petersen fór til Danmarkar við Tjaldrinum seinast. Ørindini ókend.

16 des. hevur Klakksvíkar songfelag konsert. Songstjóri Sámuel Petersen, lærari.

Sjónleikurin »Garman og Worse« verður atlandi framfördur í Klakksvík í miðjum januar.

Uppskotið um at flyta Marinu-Madsen út á skansan kom ikki til samtyktar í tinginum. Uppskotið varð afturtikið.

Einvið Evensen, administrator hjá lögtingskipinum, doyði knappliga av hjartaslag seinasta sunnudag. Jarðarferðin var mikudagin.

Norðlýsið sigur frá, at á húshaldskeiðinum í Klakksvík eru 35 næmingar. Til samaritarskeiðið hava teknað seg 40 luttakarar.

Sunnudagin 2. des. giftast í Keypmannahavn Ebba Nielsen, Karisa og Róland Høgenesen, Klakksvík.Adr.: Gaseholmsvej 100, Herlev.

Höfigossur er komin aftur úr Onglandi. Havsteinnur og Nýpuberg farnir eystureftir til Ísland.

Drottningin fer úr Keypmh. 6 og Tjaldur 7 des.

SEV-felagið hevur fraktað Barjann úr Danmark við viði og jarni í miðjum des.

Seinasta sunnukvöld var ungur Klakksvíkingur sligin niður og illa meinslaður av enskum trolaramonnum. Hann mátti á sjúkrahúsið.

Til lesararnar

Tá ið liðugt var at prenta »Føðgar á ferð« her í blaðnum, sögdu vit frá, at vit um stutta tíð komu við einari aðrari bók eftir Heðin Brú. Tíverri verður hetta av ongum í løtuni, men vit kunnu ugga okkara lesarar við, at hon kemur seinni. Í staðin fyri prenta vit nú sjónleikin »Aldure«, ið Hans Dalsgaard hevur umsett úr íslendskum.

Sum sagt, nýggja skaldsøgan hjá Heðin Brú kemur seinni.